

АНТРОПОНІМІКОН МЕШКАНЦІВ ПОЗНАНІ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА): УКРАЇНСЬКИЙ СЛІД

У статті досліджено антропонімикон мешканців міста Познань (Республіка Польща) на предмет визначення впливу на них української лінгвокультури внаслідок актуалізації екстра- та інтралінгвальних чинників. Цей вплив образно номінуємо українським слідом, надаючи позитивної оцінки зазначеному явищу запозичення. Продемонстровано, що польські прізвища утворюються на базі українських відонімних основ та основ українських загальних назв. В антропоніміці Познані XVI–XVIII ст. виявлено й суто українські прізвища із системою відповідних суфіксів, і прізвища-гібриди з основами, що репрезентують загальні й власні назви з актуалізацією характерних суфіксів.

Ключові слова: антропонім, запозичення, лінгвокультура, оцінка, прізвище.

Kosmeda T., Yanchura D. Anthroponymicon of the Inhabitants of Poznan (Republic of Poland): Ukrainian Trace. *This article examines the atroponymicon of the inhabitants of Poznan (Poland) in order to determine the influence of Ukrainian linguistic culture on them due to the actualization of extra- and intralingual factors. This influence is figuratively nominated as the Ukrainian trace. We actualize the diachronic aspect, i.e. we immerse ourselves in the history of the distribution of surnames with Ukrainian roots, Ukrainian internal form according to the root or affixes, which was recorded in historical dictionaries of Poznan residents, i.e. we consider not the facts of speech but the facts of the language system. In a positive sense, the trace can be significant, meaningful, worthy of imitation, important, great. This is exactly the kind of trace that will be discussed in this scientific study, because a person's name is a phenomenon that leaves a mark; people's names accompany them throughout their lives. This is a kind of source of information about the traditions of naming, the history of people, the culture of specific ethnic groups, the originality of naming, its existence. On the basis of the compiled card index, collected from the historical dictionaries of anthroponyms, (1) the Ukrainian surnames formed on the basis of the Ukrainian creative basis and with the help of the Ukrainian formant are singled out; the most common "Ukrainian" formant is considered to be the suffix k(o), as well as usz, ysz and (2) surnames-hybrids with a Polish motivational basis and Ukrainian formant uk ('uk), enk(o), k(o), ak ('ak) are singled out. Polish surnames can be formed using Ukrainian bases: (1) from personal names and (2) from common names. The Ukrainian trace in the anthroponymic of Poznan of the XVI–XVIII centuries testifies to the spread of both purely Ukrainian surnames (mostly with the suffix*

k(o), least with uk) and surnames hybrids (mostly with bases representing common names, as well as on the basis of Ukrainian personal names with the actualization of suffixes k(o), uk, yn, uch). The presence of the Ukrainian trace in the anthroponymicon of Poznan signifies the active migration of Ukrainians to Western Poland and the enrichment of Polish linguistic culture at the expense of Ukrainianisms: phonetic, word-forming (morpheme) features, internal form of the surname are taken into account.

Key words: *anthroponymicon, borrowing, linguistic culture, onym, evaluation, surname, Ukrainian-Polish mutual contacts, Ukrainianism.*

Вступ

Мова – своєрідний унесвіт, який функціонує і розвивається не ізольовано. Кожна національна лінгвокультура постійно взаємодіє з іншими національними лінгвокультурами, що має широкий вияв. Українська, наприклад, активно взаємодіє з польською; це пов'язано з відомими екстра- й інтралінгвальними чинниками та, відповідно, дає підстави стверджувати, що українська мова залишає свій слід в польській лінгвокультурі. Лексему *слід* можна інтерпретувати в аксіологічному вимірі (Космеда, 2000). В українській мові вона має протилежні конотації: і позитивну, і негативну, оскільки *слід* може мати позитивний чи негативний наслідок, носить полісимволічний характер. Символічну багатоплановість цього слова всебічно схарактеризував В. Жайворонок, який, зокрема, зазначив, що *слід* – це «залишений усякий знак» (Жайворонок, 2006). У позитивному розумінні *слід* може бути значний, значущий, гідний наслідування, важливий, великий. Саме про такий ітиметься в цій науковій студії, оскільки ім'я людини – це той феномен, який залишає відповідний слід; ім'я людини супроводжує її протягом усього життя; це своєрідне джерело інформації про традиції найменування, історію окремих народів, культуру конкретних етносів, своєрідність іменування, буття. Значущість дослідження особових назв в історичному ракурсі підкреслював І. Франко. У праці «Причинки до української ономастики» дослідник цілком слушно наголошував, що власні назви людей є важливим матеріалом не тільки для філологів, а й для істориків чи етнографів, етнологів і культурологів (Франко, 1906).

Питання проникнення українських власних назв, взаємодії українських і польських онімів привертає увагу дослідників. На сьогодні маємо деякі напрацювання із зазначеної проблеми, зокрема польські

сліди в слов'янській космонімії простежувала Л. Фоміна (1993); Г. Касіма (1993) цікавили польські антропоніми в ойконімії Одещини; польські сліди в онімії українських сіл Східної Словаччини – предмет вивчення М. Дуйчака (1995); Р. Керста також зосередила увагу на українсько-польських взаємовпливах в антропонімії (1995), І. Єфіменко – в антропонімії Закарпаття (1997), а Л. Мельник – Вінниччини (1997), Г. Бачинська простежила долю апелативних назв в основах прізвищ українців, депортованих з Польщі на Тернопільщину (1999) та ін. Однак питання вивчення взаємодії українських і польських антропонімів у конкретних регіонах Польщі лише починає розроблятися, тому ця проблема й вирізняється певною новизною.

Українці активно емігрували в Польщу й раніше (зафіксовані факти від XVI ст.), і цей процес продовжується сьогодні, зокрема й у місті Познань український слід досить помітний. Завдяки трудовим мігрантам та емігрантам українську мову сьогодні чуємо на вулицях міста, вокзалах, у магазинах, кафе, їдальнях і под. Український слід бачимо на вивісках ресторанів, наприклад, у Познані функціонує заклад споживання їжі з назвою «Fajna Krajna», з'явився й магазин «Ukrainoscza», де рекламують і продають товари з України. Звісно, українізм функціують у щоденному мовленні познаняків. Особливості запозичення українізмів у польську мову також є “білою плямою” теорії запозичення, що потребує вивчення, тому поставлена проблема актуальна.

Об'єктом цієї наукової студії обрано антропоніми, тобто власні назви людей, зокрема їхні прізвища. Якщо антропонім – це ім'я, ім'я по батькові, прізвище, прізвисько, псевдонім тощо (Бучко, 2012), то антропонімікон – словник чи список антропонімів, певна їхня сукупність. Антропонімікон, як правило, укладають окремо для власних імен, імен по батькові, прізвищ, прізвиस्क, давніх неканонічних імен (там само).

Мета цієї наукової розвідки – проаналізувати антропонімікон мешканців Познані й виявити в ньому українські сліди; її завдання: 1) з'ясувати засади формування системи польських прізвищ, зокрема появи серед них таких, що мають український слід; 2) схарактеризувати генетично українські прізвища мешканців Познані за фонетичними, словотвірними особливостями та специфікою семантичної мотивації. Актуалізуємо діахронічний аспект, тобто занурюємося

в історію поширення прізвищ, що мають українське коріння, українську внутрішню форму чи за коренем, чи за афіксами, що зафіксовано в історичних словниках прізвищ мешканців Познані, тобто розглядаємо не факти мовлення, а факти мовної системи.

Методи дослідження

Основними дослідними методами є метод суцільної вибірки матеріалу з лексикографічних джерел для створення картотеки, класифікаційний метод використано з метою групування типів запозичення, описовий та порівняльно-зіставний – для відповідної інтерпретації матеріалу, урахування фактів генетичної близькості мов та увиразнення національної специфіки українського антропонімікону на тлі системи прізвищ польської лінгвокультури.

Виклад основного матеріалу

Період від XVI до XVIII століття, тобто так звану середньопольську добу (*doba średniopolska*), вважають найбільш важливим у творенні й стабілізації прізвищ у Польщі, порівн.: «Прізвище стає основним елементом ідентифікації. Стабілізується його мовна структура. Збагачується кількість польських прізвищ через масовий приплив прикордонних елементів (українських, білоруських, татарських, вірменських) у постійному впливі німецького іменування. Починається соціальна диференціація типів прізвищ (шляхтицькі – селянські – міщанські) з метою їх подальшої ідентифікації. Творяться основи правової охорони прізвища» (Rymut, 1991: 289–293). Отже, про український вплив ідеться із XVI століття.

Для аналізу українських слідів в антропоніміконі мешканців Познані використано том I (A–F) (Sarnowska-Giefing, 2011) та том II (G–N) (Sarnowska-Giefing, 2014) *Słownika nazwisk mieszkańców Poznania XVI–XVIII wieku* [Словник прізвищ мешканців Познані XVI–XVIII століття] за редакцією професора кафедри граматики польської мови й ономастики УАМ І. Сарновської-Гієфінг [Ireny Sarnowskiej-Giefing]. Указані словники – перші антропонімікони мешканців Познані загалом. Уміщені в словниках прізвища – це зафіксовані в локальних джерелах особові позначення, тобто назви, що слугують для ідентифікації мешканців Познані в XVI–XVIII століттях. Укладачі словника зазначають, що загальне найменування, яке функціює на основі

давньої традиції, не відображає ще всіх критеріїв прізвища в сучасному його науковому розумінні, тобто це назви, що (1) зафіксовані юридичним правом, законом, (2) обов'язкові, (3) спадкові, (4) незамінні й (5) асемантичні, (6) що слугують для позначення, ідентифікації, виокремлення не тільки індивідуума, але сім'ї, родини загалом. Документальний фактичний матеріал, який цитується в *Słowniku*, показує, що зібрані прізвища засвідчують (попри деякі фонетичні, лексичні, словотвірні, морфологічні й графічні зміни) наявність основної прізвищевої функції – прізвища почали ідентифікувати більше, ніж одну особу в родині (об'єднують жінку, дітей, сестер, братів та всіх інших родичів) (Sarnowska-Giefing, 2011, Т. 1: 9). Нагадаймо, що інституціональних рис прізвище набуває лише в ХІХ столітті.

До аналізованого словника ввійшли прізвища, що відбивають такі позамовні, екстралінгвальні критерії:

1) факт народження в Познані, що зафіксовано в метриках, зокрема в парафії св. Марії Магдалени, а також у книгах фіксації народжень інших познанських парафій;

2) місце проживання особи (*zasiedziałość*), що повинно було бути посвідчене щонайменше у двох різних джерелах;

3) наявність міського громадянства, що було зафіксоване в збережених книгах про визнання (*księgach przyjęć*) міського права;

4) репрезентація суспільних функцій, зокрема йдеться про представництво в міській владі, братствах, що посвідчене не тільки у відповідних джерелах, а також у загальнодоступних наукових розвідках істориків (Sarnowska-Giefing, 2011, Т. 1: 14).

Для здійснення аналізу з'ясуємо, які оніми слід уважати такими, що мають український слід. Польська ономастка М. Малець до імен іншомовного походження зараховує ті прізвища польських громадян, що утворилися на основі чужої мови та перенесені до Польщі іноземцями, які заселяли польські землі (Малець, 1996: 55). Звичайно, наявність у Польщі онімів, що мають іншомовне походження, пов'язане з історією міграції, тобто процесами переселення. Дослідниця наголошує, що до Польщі здавна приїжджали представники різних соціальних верств, професій, станів з інших країн. Це передусім особи духовного чину, лицарі, купецтво, сільські й міські колоністи, які, зокрема, будували різні за статусом поселення (села й міста) та заселяли їх (там само).

Польський ономаст К. Римут вважає, що поступово утворювала-ся система прізвищ, які мають різне підґрунтя, оскільки вони моти-вовані, по-перше, загальними назвами, уживаними в польській мові, по-друге, іменами, що їх активно використовували поляки, по-третє, географічними назвами, які номінують об'єкти, що знаходяться в Польщі» (Rymut, 1991: 60). Дослідник зазначає, що прізвища іншо-мовного походження – це такі, що “перевезені” до польської мови як готові оніми й у польській лінгвокультурі їх номінативна функція не змінилася (там само). Крім того, К. Римут переконаний, що «з огля-ду на схожість структури українських і білоруських мов, проблемним стає загалом питання щодо визначення того, чи конкретне прізвище має українське, чи білоруське походження» (там само: 63–64).

Серед уживаних у Польщі власних назв генетично українські прізвища можемо визначити за умови врахування системи мовних ознак, передусім фонетичних, насамперед:

- 1) у місці польських голосних *q* та *ę* помічаємо наявність *u* або *a*;
- 2) замість польського приголосного *g* стоїть *h*, а в місці *rz* – *r*;
- 3) інколи польському м'якому приголосному відповідає твердий, напр., у місці польського *ć* помічаємо *t*, а після цього приголосного ставимо *y* чи *i*;
- 4) польській групі приголосних *-ro-*, *-rzo-*, *-rze-* відповідає українське повноголосся *-oro-*, *-ere-* (там само: 64).

Загальноприйнято вважати, що з огляду на морфемну будову, структуру слова, східнослов'янськими рисами є імена, що закінчу-ються (мають суфікси) на *-uk*, *-czuk*, *-enko*, *-eńko*, *-iszyn*, *-yszyn* (там само). Ономасти зазначають, що в українській і білоруській мовах частіше, ніж у польській, можна помітити прізвища на *-ów* (інколи *-iw*), *-ko*. Мовні східнослов'янські риси простежуємо в прізвищах, по-хідних від загальних прізвищ, зокрема імен людей та топонімів, тобто місцевих назв (там само). У разі прийняття генетично українських прізвищ, як правило, риси цих мов “приховуються”, за винятком так званого українського ікавізму (...), що полягає в заміні “старших го-лосних” *o*, *e* на *i* в деяких фонетичних позиціях, а також заміні “стар-шої голосної” *i* на *u*, порівн.: укр. *did* – пол. *dziad*, укр. *dim* – пол. *dom* (там само: 66).

Зібраний матеріал дає змогу виокремити власне українські пріз-вища й прізвища-гібриди.

До власне українських прізвищ відносимо утворені на базі української твірної основи та за допомогою українського форманта. Найпоширенішим “українським” формантом вважають суфікс -k(o) (Редько, 1966). Іноді він ускладнюється суфіксами -usz, -ysz. В антропоніміці мешканців Познані помічаємо такі українські прізвища з формантом -k(o): *Baszko, Juszko, Kliczko, Maszko, Miasko, Miedko, Minsko, Moreszko*. Загальновідомо, що для українських прізвищ характерні також суфікси -uk, -czuk, наприклад *Kaduk*.

Прізвища-гібриди – це «полонізовані українські прізвища або польські прізвища з українськими суфіксальними впливами та запозиченнями» (Абузарова, 2016: 11). Ці прізвища слід зараховувати до групи польських антропонімів, оскільки «вони утворені на базі полонізованої твірної основи або пройшли адаптацію з урахуванням чинних норм польської мови за допомогою актуалізації відповідних фонетичних чи морфологічних засобів» (там само). Антропонімічні гібриди – це прізвища з польською мотивувальною основою й українським формантом (-uk (-uk), -enk(o), -k(o), -ak (-ak)) (Baranivska, 2009: 121), порівн.: *Gniatko, Liczywko, Łatko, Mieczko, Merchuk*.

За допомогою суфікса -енко зазвичай творилися прізвиська від імені батька або (рідше) матері, що пізніше переходили в категорію прізвищ (Абузарова, 2016: 11). Похідний варіант -eńk(o). Характерним запозиченням є також прізвища із суфіксами -uch(a), -ich(a). На жаль, не помічаємо таких прізвищ в аналізованому словнику. Можливо, вони з'явилися в більш пізній період. Знаходимо натомість прізвища із суфіксами -up, -uch, порівн.: *Galdyn, Białucha, Kasuch*.

Польські прізвища можуть утворюватися з використанням українських основ:

1) від особових імен: *Voguińczyk* – від українського прізвища *Богун*; *Iwan, Iwankowicz, Iwański* – від імені *Іван*;

2) від загальних назв, мотивованих різними частинами мови, простежуємо досить прозору внутрішню форму, хоча мотивація може бути й хибною: *Babicz* (від *баба*), *Bałaski (Balaski)* (від *баляси*), *Bilawski* (від *білявий*), *Chajdak* (від *гайда*), *Chorosz* (від *хороший*), *Chrudy, Hrudu* (від *груди*), *Chudota* (від *худий*), *Chwostkowicz* (від *хвіст*), *Chybiatczyk* (від *хиба*), *Halicki* (від *галицький*), *Kinczyk / Kińczyk* (від *кінчик*), *Kułaczyk* (від *кулак*), *Matczik / Matczyk* (від *мати*), *Matusik* (від *матуся*).

Помічаємо також приклади використання українського повноголосся, порівн.: *Borowczyk, Borowicki, Brelewicz, Brelewski*.

Висновки

Українські сліди в антропоніміконі Познані XVI–XVIII століть мають не надто виразний характер, оскільки простежуємо поширення і суто українських прізвищ, і прізвищ-гібридів. Серед українських прізвищ, як показує зібраний матеріал, найбільшу кількість становлять одиниці з формантом -k(o), меншу – прізвища з формантом -uk. Гібридні елементи здебільшого побудовані на основі українських загальних назв. Помічаємо також приклади найменувань з використанням українських особових імен. Найбільш продуктивними формантами є -k(o), -uk, -up, -uch. Наявність українських слідів в антропоніміконі Познані свідчить про активну міграцію українців на Захід Польщі.

Державний архів Познані оприлюднив через Інтернет списки мешканців Познані за період 1870–1932 рр. (від 850 до 1000 файлів). Файли із списками включають прізвища всіх мешканців міста, зареєстрованих із урахуванням фактів і постійного, і тимчасового проживання. На спеціальних картках, що стосуються й окремих осіб, і цілих сімей, уписані прізвища й імена, професія, дата й місце народження, адреса проживання. Окрім того, подано інформацію про дату й місце шлюбу, смерті, військової служби, час і місце перебування під час тривалого виїзду з міста. Доступність цієї документації дасть змогу створити антропонімікон указанного періоду з урахуванням українського впливу більш широко й глибоко. Убачаємо потребу створення антропонімікону сучасних прізвищ мешканців Познані з визначенням українського сліду. Очевидно, сьогоднішня суспільно-політична ситуація в Україні, факт міграції українців в Польщу і зокрема до Познані збільшили кількість українських слідів і в ономастичному просторі столиці Великопольщі, можливо, маємо ширшу їх систему, що потребує окремого й ретельного дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Абузарова, М.** (2016). Суфікси українського походження в антропоніміконі польсько-українського прикордоння. *Studia Ukrainica Posnaniensia*, VI, 7–13.
2. **Бачинська, Г. В.** (1999). Апелятивні назви в основах прізвищ українців, депортованих з Польщі на Тернопільщину. *Мандрівець*, 5, 89–92.
3. **Бучко, Д. Г., & Ткачова, Н. В.** (Укл.). (2012). *Словник української ономастичної термінології*. Харків:

Ранок-НТ. 4. **Дуйчак, М.** (1995). Польські елементи в онімії українських сіл Східної Словаччини. У Kondratiuk, M. (Red.) *Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim* (s. 235–241). Białystok. 5. **Єфіменко, І. В.** (1997). Українсько-польська мовна взаємодія в антропонімії Закарпаття. *Питання сучасної ономастики. Тези доп. VII Всеукр. ономаст. конф.* (с. 54). Дніпропетровськ. 6. **Жайворонок, В. В.** (2006). *Знаки української етнокультури*. Київ: Довіра. 7. **Касім, Г. Ю.** (1993). Сліди польських антропонімів в ойконімії Одещини. *Актуальні проблеми відродження мов і культур західних та південних слов'ян в Україні. Тези доп. і повід. Міжнар. наук.-практ. конф.* (Ч. 2). (с. 173–176). Одеса. 8. **Керста, Р. Й.** (1995). Українсько-польські взаємовпливи в антропонімії. У Kondratiuk, M. (Red.) *Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polskowschodniosłowiańskim* (s. 41–51). Białystok. 9. **Космеда, Т.** (2000). *Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики*. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 10. **Мельник Л. А.** (1997). Прізвища польського походження в антропонімії Вінниччини. *Слов'янський збірник, III*, 169. 11. **Редько, Ю.** (1968). *Довідник українських прізвищ*. Київ: Рад. шк. 12. **Редько, Ю.** (1966). *Сучасні українські прізвища*. Київ: Наук. думка. 13. **Фомина, Л. Ф.** (1993). Влияние польского языка на формирование восточнославянской топонимии. *Актуальні проблеми відродження мов і культур західних та південних слов'ян в Україні: Тези доп. і повід. Міжнар. наук.-практ. конф.* (Ч. III). (с. 294–297). Одеса. 14. **Франко, І.** (1906). Причинки до української ономастики. *Наук. зб. т-ва ім. Т. Шевченка* (с. 185–218). Львів. 15. **Baranivska, O.** (2009). Wpływy wschodniosłowiańskie (ukraińskie) w nazwiskach mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. *Postscriptum Polonistyczne, 1* (3), 121–130. 16. **Bartmińska, I., & Bartmiński, J.** *Nazwiska obce w języku polskim*. Warszawa: Państwowe Wyd. Nauk. 17. **Malec, M.** (1996). *O imionach i nazwiskach w Polsce: tradycja i współczesność*. Kraków: Tow-wo miłośników języka polskiego. 18. **Mytnik, I.** (2017). *Imiennictwo ziemi chełmskiej w XVI-XVII wieku*. Warszawa: Katedra Ukrainistyki, Un-t Warszawski. 19. **Mytnik, I.** (2017). *Słownik historyczno-etymologiczny antroponimów ziemi chełmskiej (XVI-XVII wiek)*. Warszawa: Katedra Ukrainistyki, Un-t Warszawski. 20. **Rymut, K.** (1991). Antroponomastykon XVI-XVIII wieku. *Onomastica, XXXVI*, 289–293. 21. **Rymut, K.** (1991). *Nazwiska Polaków*. Wrocław-Warszawa-Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich. 22. **Sarnowska-Giefing, I.** (Red.). (2011). *Słownik nazwisk mieszkańców Poznania XVI-XVIII wieku*. (T. I (A-F)). Poznań. 23. **Sarnowska-Giefing, I.** (2014). *Słownik nazwisk mieszkańców Poznania XVI-XVIII wieku*. (T. I (A-F)). Poznań.

REFERENCES

1. **Abuzarova, M.** (2016). Суфікси українського походження в антропоніміці польсько-українського кордону [Suffixes of Ukrainian origin in the anthroponymicon of the Polish-Ukrainian border]. *Studia Ukrainica Posnaniensia, VI*, 7–13 [in Ukrainian]. 2. **Bachynska, H. V.** (1999). Апельятивні назви в основних прізвищних українців, депортованих з Польщі на Тернопільщині [Appellate names in the bases of surnames of Ukrainians deported from Poland to Ternopil region]. *Mandrivets – Traveler, 5*, 89–92 [in Ukrainian]. 3. **Buchko, D. H., & Tkachova, N. V.** (Ed.). (2012). *Slovník ukrajinskoi onomastichnoi terminologii [Dictionary of Ukrainian onomastic terminology]*. Kharkiv: Ranok-NT [in Ukrainian]. 4. **Duichak, M.** (1995). Polski elementy w onimii ukraińskich sił Skhidnoi Słowachchyny [Polish elements in the onymia of Ukrainian villages in Eastern

- Slovakia]. In Kondratiuk, M. (Ed.). *Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim – Research on dialects and onomastics in the Polish-East Slavic borderland* (s. 235–241). Białystok [in Ukrainian]. 5. **Yefimenko, I. V.** (1997). Українсько-польска movna vzaiemodiia v antroponimii Zakarpattia [Ukrainian-Polish language interaction in the anthroponymy of Transcarpathia]. *Pytannia suchasnoi onomastyky: Tezy dop. I povid. VII Vseukr. onomast. konf. – Questions of modern onomastics: Abstracts of the VII All-Ukrainian Onomastic Conference* (p. 54). Dnipropetrovsk [in Ukrainian]. 6. **Zhaivononok, V. V.** (2006). *Znaky ukraińskiej etnokultury [Signs of Ukrainian ethnoculture]*. Kyiv: Dovira [in Ukrainian]. 7. **Kasim, H. Iu.** (1993). Slidy polskykh antroponimiv v oikonimii Odeshchyny [Traces of Polish anthroponyms in the oikonomy of Odesa region]. *Aktualni problemy vidrozhennia mov i kultur zakhidnykh ta pivdennykh sloviań v Ukraini: Tezy dop. i povid. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. – Current problems of revival of languages and cultures of Western and Southern Slavs in Ukraine. Abstracts of reports and reports of the International scientific-practical conference* (Vol. 2). (pp. 173–176). Odesa [in Ukrainian]. 8. **Kersta, R. I.** (1995). Українсько-польски vzaiemovplyvy v antroponimii [Ukrainian-Polish interactions in anthroponymy]. In Kondratiuk, M. (Red.) *Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polskowschodniosłowiańskim – Studies of dialects and onomastics on the Polish-Eastern Slavic border* (pp. 41–51). Białystok [in Ukrainian]. 9. **Kosmeda, T.** (2000). *Aksiolohichni aspekty prahmalinhvistyky [Axiological aspects of pragmalinguistics]*. Lviv: LNU im. Ivana Franka [in Ukrainian]. 10. **Melnyk, L. A.** (1997). Prizvyshcha polskoho pokhodzhennia v antroponimii Vinnychchyny [Surnames of Polish origin in the anthroponymy of Vinnytsia]. *Slovianskyi zbirnyk – Slavic collection, III*, 169 [in Ukrainian]. 11. **Redko, Iu.** (1968). *Dovidnyk ukraińskyykh prizvyshch [Directory of Ukrainian surnames]*. Kyiv: Rad. shk. [in Ukrainian]. 12. **Redko, Iu.** (1966). *Suchasni ukraińskii prizvyshcha [Modern Ukrainian surnames]*. Kyiv: Nauk. dumka [in Ukrainian]. 13. **Fomyňa, L. F.** (1993). The influence of the Polish language on the formation of East Slavic cosmonium [The influence of the Polish language on the formation of East Slavic cosmonium]. *Aktualni problemy vidrozhennia mov i kultur zakhidnykh ta pivdennykh sloviań v Ukraini. Tezy dop. i povid. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. – Current issues of revival of languages and cultures of Western and Southern Slavs in Ukraine. Abstracts of reports and reports of the International scientific-practical conference*. (Vol. III). (pp. 294–297). Odesa [in Russian]. 14. **Franko, I.** (1906). Prychynky do ukraińskoi onomastyky [Reasons for Ukrainian onomastics]. *Nauk. zb. t-va im. T. Shevchenka – Scientific collection of the Taras Shevchenko Society* (pp. 185–218). Lviv [in Ukrainian]. 15. **Baranivska, O.** (2009). Wpływy wschodniosłowiańskie (ukraińskie) w nazwiskach mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego [East Slavic (Ukrainian) influences in the surnames of the inhabitants of the Kuyavian-Pomeranian Voivodeship]. *Postscriptum Polonistyczne – Polish Postscript, 1* (3), 121–130 [in Polish]. 16. **Bartmińska, I., & Bartmiński, J.** *Nazwiska obce w języku polskim [Foreign names in Polish]*. Warszawa: Państwowe Wyd. Nauk [in Polish]. 17. **Malec, M.** (1996). *O imionach i nazwiskach w Polsce: tradycja i współczesność [On names and surnames in Poland: tradition and the present]*. Kraków: Tow-wo miłośników języka polskiego [in Polish]. 18. **Mytnik, I.** (2017). *Imiennictwo ziemi chełmskiej w XVI–XVII wieku [Name of the Chełm land in the 16th–17th centuries]*. Warszawa: Katedra Ukrainistyki, Un-t Warszawski [in Polish]. 19. **Mytnik, I.** (2017). *Słownik historyczno-etymologiczny antroponimów ziemi chełmskiej (XVI–XVII wiek) [Historical and etymological dictionary of anthroponyms of the Chełm*

region (16th–17th century)]. Warszawa: Katedra Ukrainistyki, Un-t Warszawski [in Polish]. 20. **Rymut, K.** (1991). *Antroponomastykon XVI–XVIII wieku* [Anthroponomasticon of the 16th–18th centuries Anthroponomasticon of the 16th–18th centuries]. *Onomastica, XXXVI*, 289–293 [in Polish]. 21. **Rymut, K.** (1991). *Nazwiska Polaków [Surnames of Poles]*. Wrocław-Warszawa-Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich [in Polish]. 22. **Sarnowska-Giefing, I.** (Ed.). (2011). *Słownik nazwisk mieszkańców Poznania XVI–XVIII wieku [Dictionary of the names of the inhabitants of Poznań from the 16th to 18th centuries]*. (T. I (A–F)). Poznań [in Polish]. 23. **Sarnowska-Giefing, I.** (2014). *Słownik nazwisk mieszkańców Poznania XVI–XVIII wieku [Dictionary of the names of the inhabitants of Poznań from the 16th to 18th centuries]*. (T. I (A–F)). Poznań [in Polish].

Космеда Тетяна Анатоліївна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри романських мов і світової літератури, Донецький національний університет імені Василя Стуса; вул. Академіка Янгеля, 4, Вінниця, 21007, Україна.

Tel.: +38-050-516-82-11
E-mail: tkosmeda@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8912-2888>

Kosmeda Tetiana Anatoliivna – Doctor of Philological Sciences, Full Professor, Professor at the Department of Romance Languages and World Literature; Vasyl Stus Donetsk National University; 4 Akademika Yanhelia Str., Vinnytsia, 21007, Ukraine.

Янчура Домініка – магістр, аспірант кафедри україністики Інституту російської й української філології, Університет імені Адама Міцкевича; ал. Неподлегłości, 4, м. Познань, Польща, 61-874.

Tel.: +48 731 911 709
E-mail: dominikajanczura@interia.eu
<https://orcid.org/0000-0001-5634-7044>

Yanchura Dominika – Master Student, Postgraduate Student at the Department of Ukrainian Studies, Institute of Russian and Ukrainian Philology, Adam Mitskevych University; 4 Niepodległości Al., Poznań, 61-874, Poland.

Надійшла до редакції 11 вересня 2021 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Космеда Т. А., Янчура Д. Антропонімікон мешканців Познані (Республіка Польща): український слід. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди*. Харків, 2021. Вип. 55. С. 22–32. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.55.03>

АРА: Космеда, Т. А., & Янчура, Д. (2021). Антропонімікон мешканців Познані (Республіка Польща): український слід. *Лінгвістичні дослідження*, 55, 22–32. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.55.03>